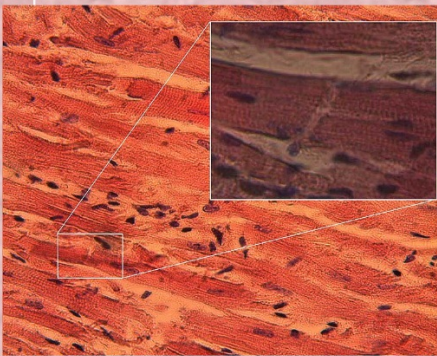

Orgánové soustavy

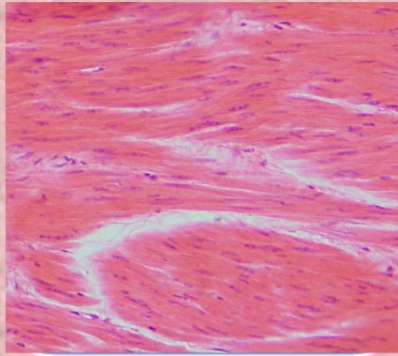
SVALY

- je tvořena svalovou tkání = svaly
- svaly přeměňují chemickou E na mechanickou E
- chemická E = živočišný zásobní cukr glykogen, při větší námaze se svaly více prokrvují - potřebují více rychle dosažitelné E = volný cukr glukóza
- únava svalů vzniká:
  - nedostatkem E
  - kyslíku
  - hromaděním zplodin (kys. mléčná)

svaly

srdeční

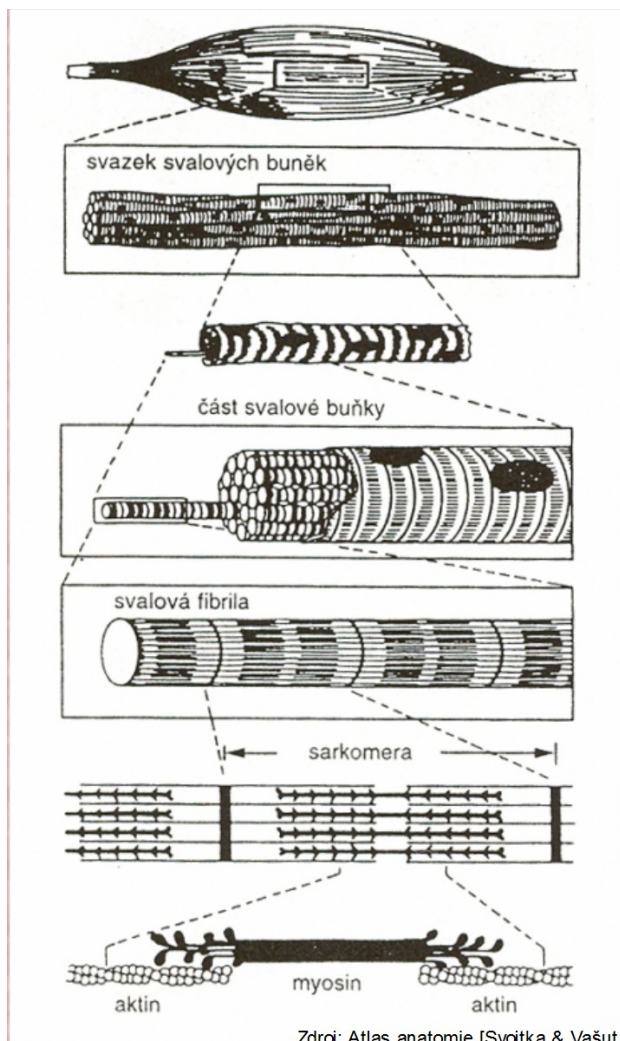

hladké

příčně
pruhované

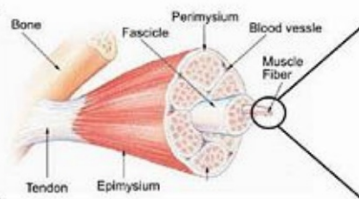

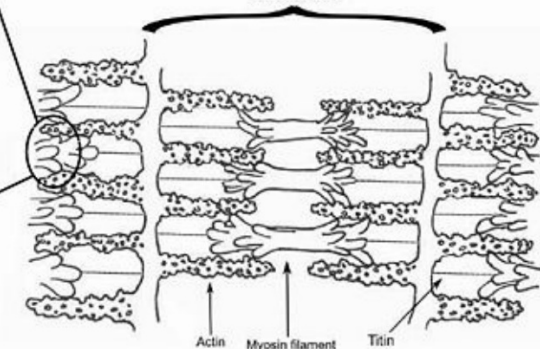
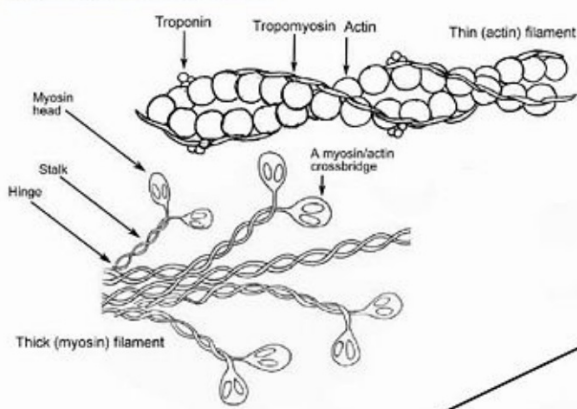
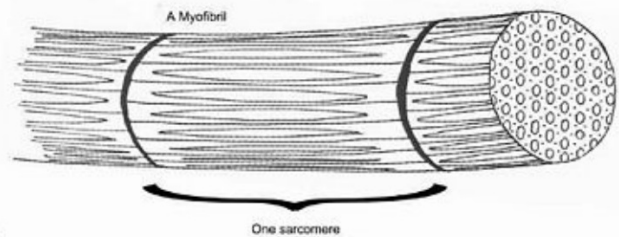
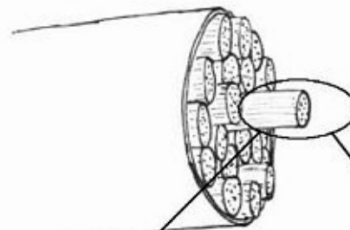
Zdroj: Atlas anatomie [Svojtka & Vašut, Praha, 1996] [ISBN 80-7180-092-9]

příčně pruhovaná – kosterní svalovina

- základem je svalové vlákno = svalové buňky bez přehrádek mezi sebou = vzniká tak mnohojaderný útvar soubuní dlouhý až 30 cm. Typické je střídání světlých a tmavých úseků tzv. žíhání způsobené bílkovinami aktinem a myozinem (umožňují stažení a natažení vlákna).

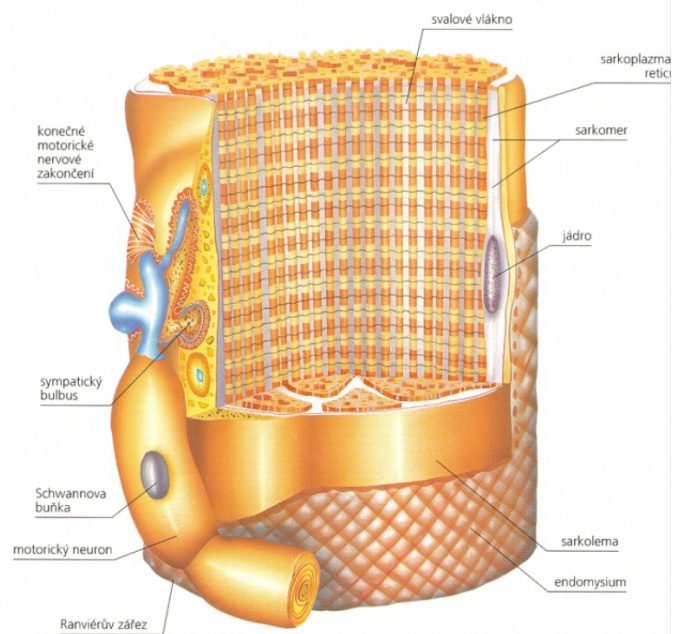
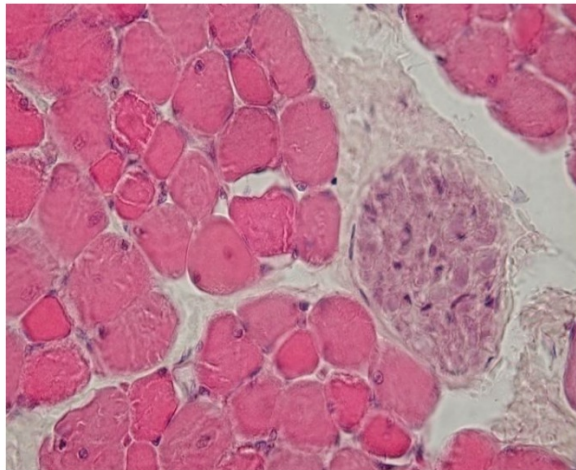

Muscle Fiber (single cell, multi-nuclear)

Degl6328, http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/c/c0/Skeletal_muscle.jpg/784px-Skeletal_muscle.jpg

- každé svalové vlákno je obaleno řídkým vazivem – klouzáni – jejich soubor vytváří svalový snopec opět obalený vazivem, více snopců vytváří sval (opět obal)

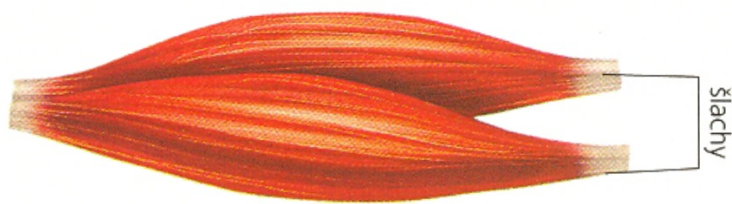

Zdroj: Atlas anatomie [Svojtka & Vašut, Praha, 1996] [ISBN 80-7180-092-9]

ířč pruh sv, http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/c/c3/Skeletal_muscle_-_cross_section%2C_nerve_bundle.jpg

- vlastní sval je tvořen svalovým bříškem a úponem (šlachy)

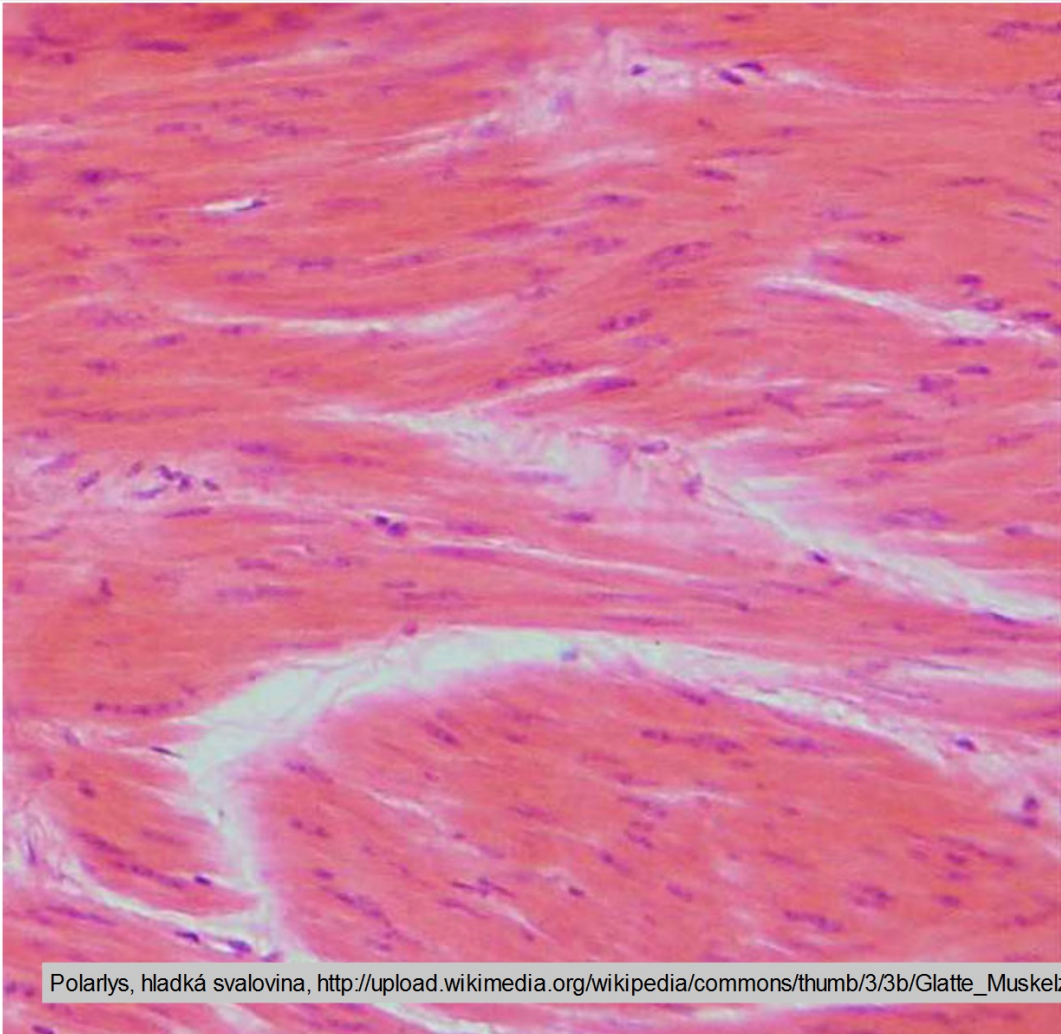

Zdroj: Atlas anatomie [Svojtka & Vašut, Praha, 1996] [ISBN 80-7180-092-9]

hladká – útrobní svalovina

- je tvořena z jednojaderných buněk
- spojují se v svazky nebo ploché útvary
- sousedící buňky navzájem propojené mezibuněčnými spoji
- vytváří stěny cév, vnitřních orgánů – žaludek, střeva, močový měchýř, děloha ...

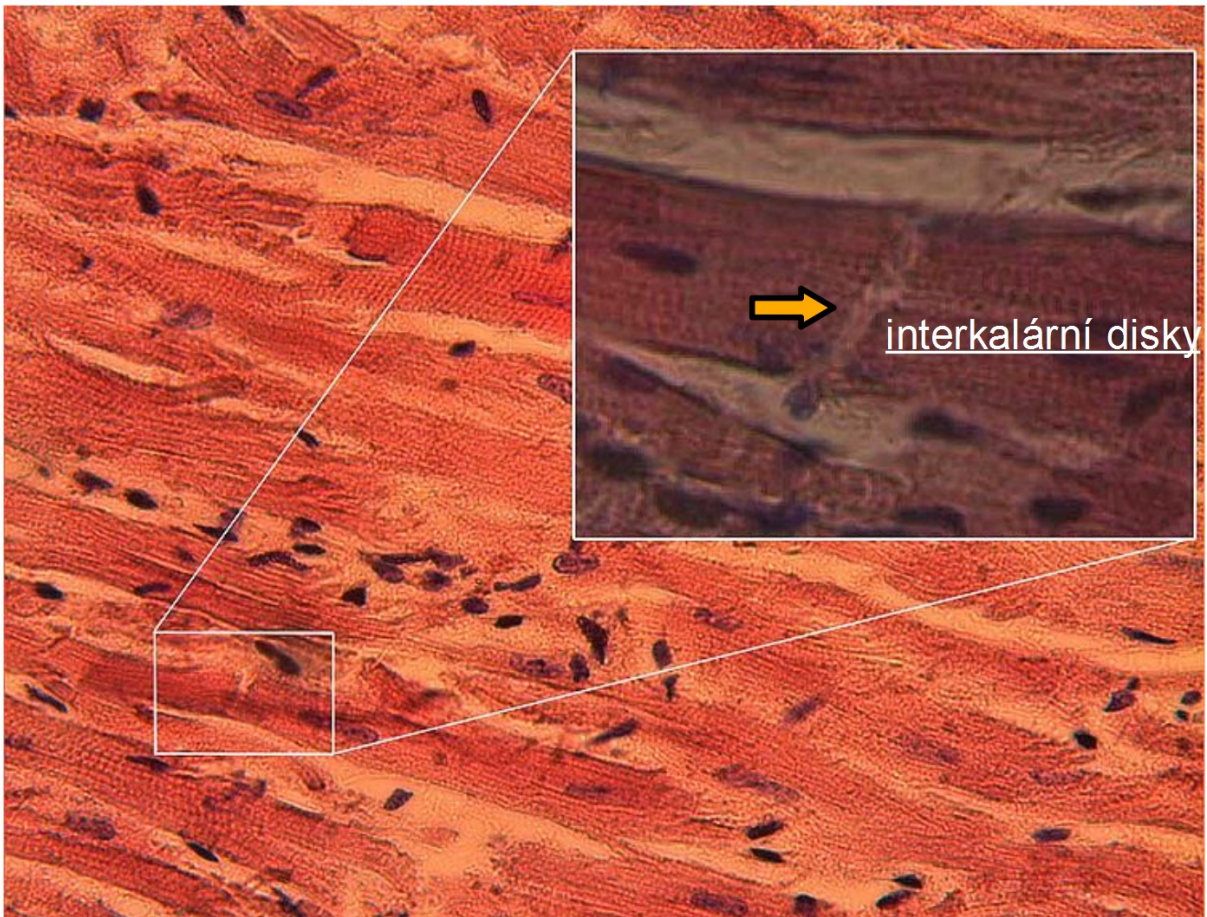

Polariys, hladká svalovina, http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/3/3b/Glatte_Muskelzellen.jpg/607px-Glatte_Muskelzellen.jpg

srdeční svalovina

- je tvořena z jednojaderných úseků oddělených přepážkami
- buňky vytvářejí silné výběžky – můstky (interkalární disky) - kterými se buňky propojují
- obdobně jako kosterní svalovina je i srdeční svalovina schopna stahu
- obsahuje speciální buňky, které vedou vzruchy = převodní srdeční systém

Dr. S. Girod, Anton Becker, srdeční savlovina, <http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/6/6e/Glanzstreifen.jpg/750px-Glans>